

DokumentID
TDOK 2015:0085

Fastställt av
Chef VO Planering

Skapat av
Dahlberg Malin, PLsys

Dokumentdatum
2015-04-24

Gäller från
[Gäller från]

Version
1.0

Ersätter
[Ersätter]

Ersatt av
[Ersatt av]

Ägarskap, förvaltningsansvar och fördelning av kostnader inom Trafikverkets ansvarsområde på stationer

Syfte och omfattning

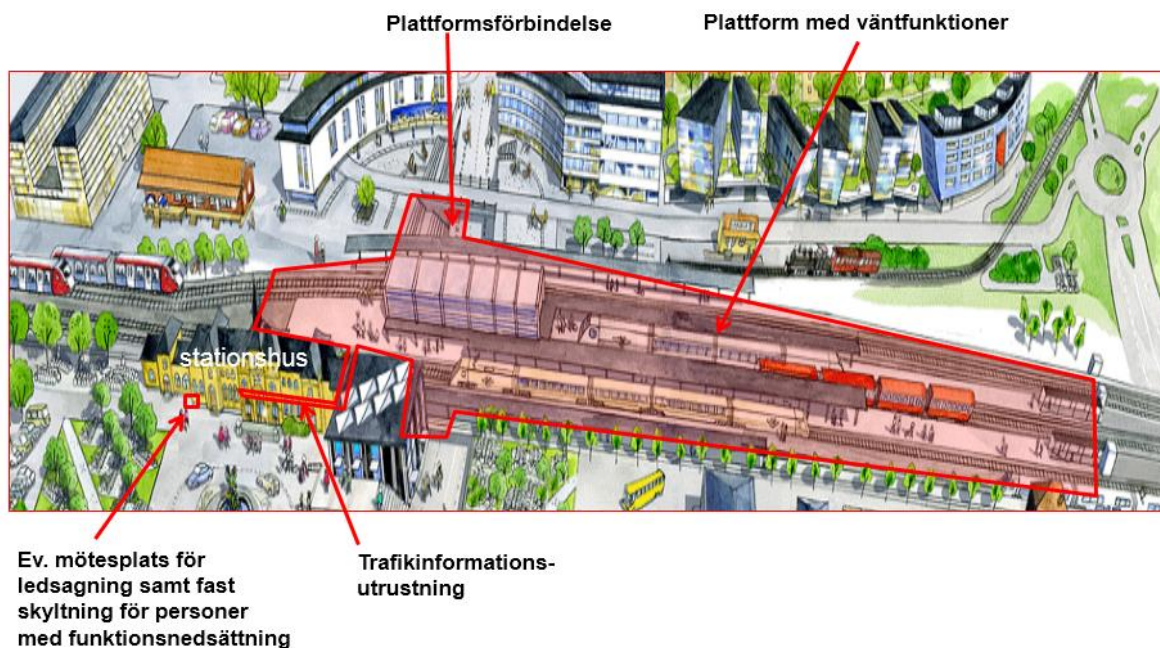
Riktlinjens syfte är att tydliggöra Trafikverkets ansvarsområde på stationer vad gäller ägande, förvaltning och finansiering. Riktlinjen ska i första hand tillämpas vid tecknande av nya avsiktsförklaringar/medfinansieringsavtal eller vid omprövning av tidigare avtal.

Tillämpning

TRAFIKVERKETS ANSVARSOMRÅDE PÅ STATIONER

Med utgångspunkt från ”Trafikverkets ståndpunkter för järnvägslinjer, bytespunkter, godsterminaler och depåer” (TRV 2011/33294) kan det område på järnvägsstationer inom vilket Trafikverket har ett funktionellt ansvar definieras, det vill säga ett ansvar för att en viss funktionalitet gentemot resenärer upprätthålls. Detta ansvar omfattar: plattform och plattformsförbindelse (med väntfunktioner etcetera), trafikinformationsutrustning (även i exempelvis stationshus) samt vissa funktioner för personer med funktionsnedsättning.

Riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning” (TDOK 2013:0685) definierar på en mer detaljerad nivå vad som ingår i detta funktionella ansvar, exempelvis bänkar, väderskydd, hissar etcetera.

DokumentID
TDOK 2015:0085

Version
1.0

Funktioner och anläggningar utanför detta område ingår följaktligen *inte* i Trafikverkets ansvarsområde på stationer. Då nya avtal tecknas som reglerar ansvarsfördelning i stationsmiljö ska Trafikverket således inte ta på sig ägarskap eller förvaltaransvar för exempelvis parkeringar, bussangöringar, hållplatser för tågersättande buss, anslutande cykelvägar etcetera.

ÄGARSKAP OCH FÖRVALTNINGSANSVAR

Plattform (inkl. plattformstak)

Plattformar, inklusive plattformstak, ska ägas och förvaltas av Trafikverket. Detta gäller såväl anläggningar i grundutförande som eventuella tillägg.

Plattformsförbindelse (bro- och tunnelkonstruktioner, inkl. ytskikt)

1. Konstruktioner inom stationsmiljö som bär upp spåranläggningar ska ägas och förvaltas av Trafikverket.
2. Bro eller tunnel som är motiverad av järnvägstransportsystemets behov på den aktuella platsen, och därmed utformad för att fungera som plattformsförbindelse, ska som huvudprincip ägas och förvaltas av Trafikverket. Detta gäller även i det fall anläggningen initierats av annan part, och nyttan i relation till järnvägstransportsystemet uppstår över tid.

Undantag från denna princip gäller då anläggningens utformning väsentligt avviker från grundutförande för plattformsförbindelse. Detta kan innefatta:

- 2.1 Bro eller tunnel primärt avsedd och utformad för annan trafik än till plattform, men där det ändå finns förbindelse till plattform via exempelvis trappa, hiss eller ramp.
- 2.2 Anläggning avsedd och utformad för kommersiella eller andra funktioner för vilka Trafikverket inte ansvarar, men med förbindelse till plattform via exempelvis trappa, hiss eller ramp.
- 2.3 Anläggning som är avsedd som plattformsförbindelse, men vars utformning exempelvis anpassats till stadsbilden på ett sätt som väsentligt avviker från grundutförande för plattformsförbindelse.

Trappa, hiss eller ramp som i dessa fall förbinder anläggningen till plattform ska ägas och förvaltas av Trafikverket.

3. Trafikverket ska äga ytskikt i bro/tunnelkonstruktioner som Trafikverket äger.
4. Trafikverket ska som huvudprincip förvalta ytskikt i bro/tunnelkonstruktioner som Trafikverket äger.

Undantag från denna princip gäller löpande drift och underhåll av ytskikt i konstruktioner inom stationsmiljö som bär upp spåranläggningarna och därmed ägs av Trafikverket enligt punkt 1, men som omfattas av undantag enligt punkt 2.1-2.3 ovan.

5. Konstnärliga utsmyckningar eller dylikt som inte är integrerade delar av konstruktionen och som inte utgör grundutförande för plattformsförbindelse ska ägas och förvaltas av annan.

DokumentID

TDOK 2015:0085

Version

1.0

Utrustning på plattform och plattformsförbindelse (exkl. trafikinformationsutrustning)

Trafikverket ska äga och förvalta sådan utrustning på plattform och plattformsförbindelse som anges i riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning” (TDOK 2013:0685). Detta gäller såväl utrustning i grundutförande som eventuella tillägg.

Trafikinformationsutrustning

1. Trafikverket ska äga och förvalta dynamisk trafikinformationsutrustning i resenärsflödet, såväl på plattform och plattformsförbindelse som i stationshus med mera i enlighet med det ansvar som följer av riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning” (TDOK 2013:0685). Detta gäller såväl utrustning i grundutförande som eventuella tillägg.
2. Trafikverket ska äga och förvalta fast skyltning på plattform och plattformsförbindelse, samt i undantagsfall i stationshus i enlighet med det ansvar som följer av riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning” (TDOK 2013:0685). Detta gäller såväl utrustning i grundutförande som eventuella tillägg.
3. Trafikverket ska äga och förvalta fast skyltning avsedd för personer med funktionsnedsättning på Trafikverkets mark i stationsmiljö i enlighet med det ansvar som följer av riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning” (TDOK 2013:0685).

Övrig utrustning

Markeringsskylt och sittplats som utgör mötespunkt för ledsagning ska ägas och förvaltas av Trafikverket i enlighet med det ansvar som följer av riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning” (TDOK 2013:0685).

FINANSIERINGSANSVAR / KOSTNADSFÖRDELNING AVSEENDE INVESTERING, DRIFT, UNDERHÅLL OCH REINVESTERING Finansieringsansvar/kostnadsfördelning - investering

Trafikverket kan finansiera anläggningar/utrustning upp till *grundutförande*. *Tillägg* utöver grundutförande ska finansieras av initiativtagande parter.

Fördelning av kostnader ska ske utifrån nationell, regional och lokal nytta. Detta innebär att annan part kan bära kostnader för anläggningar/utrustning även i *grundutförande*. Fördelningen av kostnader ska även ske med hänsyn till hur nyttorna förväntas falla ut över tid.

Trafikverkets finansiering kan i praktiken skilja sig från den principiella ansvarsfördelningen eftersom Trafikverkets åtgärdsplanering och prioriteringar sker utifrån givna ekonomiska ramar. Annan part kan således bära kostnader för anläggningar/utrustning för vilken Trafikverket i princip bör bära det finansiella ansvaret.

Finansieringsansvar/kostnadsfördelning - drift, underhåll och reinvestering

Trafikverket kan bekosta drift, underhåll och reinvestering av anläggningar/utrustning upp till *grundutförande*. Kostnader för *tillägg* utöver grundutförande ska finansieras av initiativtagande parter (nuvärdesberäknas).

DokumentID
TDOK 2015:0085

Version
1.0

Fördelning av kostnader för drift, underhåll och reinvestering ska ske utifrån nationell, regional och lokal nytta, vilket kan innebära att annan part kan bekosta drift och underhåll även för anläggningar/utrustning i *grundutförande*.

Kostnader för drift, underhåll och reinvestering ska beräknas ur ett livscykelperspektiv.

Relaterade dokument

TDOK 2013:0685 Riktlinje för ”Stationens basfunktioner och klassindelning”

TRV 2015/18211 Underlagsmaterial till riktlinje för ägarskap, förvaltningsansvar och fördelning av kostnader inom Trafikverkets ansvarsområde på stationer.

Versionslogg

Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn
Version 1.0	2015-04-24	Ny riktlinje	Malin Dahlberg